

FÖRFATTNINGSSAMLING

2025-01-01

Riktlinjer för skolskjuts

Antagen av kommunfullmäktige § 203, 2024-12-12,
diarienummer: UN/2024:63, ansvarig: Lära och växa

Innehållsförteckning

1. Riktlinjer för skolskjuts i Nykvarns kommun	4
1.1 Rätten till skolskjuts enligt skollagen	4
1.2 Vem har rätt till skolskjuts?	4
1.3 Vid skolval	5
1.4 Medicinska skäl	5
1.5 Trafikfarlig väg	5
1.6 Annan särskild omständighet	6
1.7 Ansökan om skolskjuts med fordon på grund av trafikförhållanden	6
1.8 Upptagningsområde	6
1.9 Växelvis boende	7
2. Vem har inte rätt till skolskjuts?	7
2.1 Elever inskrivna i fritidshem.	7
2.2 .Elever från annan kommun	7
2.3 Elever som väljer annan grundskola	7
3. Ansökan om skolskjuts	8
3.1 Beslut om skolskjuts	8
3.2 Återkallelseförbehåll	8
3.3 Ändrat behov av skolskjuts	8
4. Elevresor i gymnasieskolan	9
4.1 Dagliga resor till gymnasieskola inom Storstockholms område	9
4.2 Inackorderingstillägg	10
4.3 Elever i anpassad gymnasieskola	10
4.4 Självskjutsning för elev i gymnasiet	11
5. Gemensamt ansvar	11
5.1 Utbildning och information	11
5.2 Skolan	11
6. Vårdnadshavares och elevers ansvar	12

6.1 Försenad elev	12
6.2 Tidtabell	12
6.3 Säkerhet under färd	12
7. Entreprenörens ansvar	12
7.2 väntetider	12
7.3 Försenad skolskjuts	13
7.4 Säkerhet under färd med upphandlade entreprenörer	13
7.5 Säkerhet under färd med SL	13
8. Kommunförvaltningens ansvar	13
8.1 Försenad skolskjuts	13
8.2 Försenad elev	13
8.3 Övergripande ansvar och kontroll	14
8.4 Vaghållning	14
9 Övrigt	14
9.1 Force majeure	14
9.2 Överklagan av beslut	14

1. Riktlinjer för skolskjuts i Nykvarns kommun

1.1 Rätten till skolskjuts enligt skollagen

Enligt skollagen 9 kap. 15 b §, 10 kap. 32 § och 40 §, 11 kap. 31 § samt 18 kap. 30 § och 35 § är kommunerna skyldiga att anordna kostnadsfri skolskjuts för elever inom förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola samt anpassad gymnasieskola om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller annan särskild omständighet. Rätten till skolskjuts gäller enbart resor mellan skola och hem och inte för eventuella resor mellan skola och fritidshem, skola och modersmålsundervisning eller resor till läkare, tandläkare eller annan behandling.

All skolskjuts som kommunen anordnar är turbunden, oavsett om den sker med linjebuss eller samordnad transport, d v s det finns en tidtabell och specifika håll/upsamlingsplatser att förhålla sig till. Resor sker med Stockholms länstrafik (SL) och upphandlade entreprenörer. Vid upphandling av skolskjutsentreprenör ställer kommunen krav på säkerhet, som exempelvis krav på säkerhetsbälte i alla fordon. SL är reglerad av regionen och omfattas därför inte av kommunens säkerhetskrav.

Skolskjutsen följer beslutad färdväg och gör heller inga extra stopp. Vårdnadshavare är skyldig att själv informera sig om vilken tidtabell som är aktuell.

Information om allmänna regler som gäller för skolskjutsar finns på kommunens hemsida, www.nykvarn.se.

1.2 Vem har rätt till skolskjuts?

Huvudregeln för att beviljas skolskjuts är skolvägens längd. Med skolväg menas den kortaste användbara väg mellan folkbokförd adress och den skola till vilken eleven är hänvisad för sin skolgång. Skolskjutsvägar är allmänna vägar samt enskilda vägar som i överensstämmelse med gällande regler och krav avseende vägarnas standard och utformning uppbär statliga och/eller kommunala underhållsbidrag.

Barn till vårdnadshavare med gemensam vårdnad där eleven bor växelvis har rätt till fri skolskjuts till båda adresserna om de uppfyller kraven enligt detta reglemente och båda vårdnadshavarna är folkbokförda i Nykvarns kommun.

Rätt till skolskjuts föreligger om avståndet överstiger:

- Förskoleklass 3 km
- Grundskola:
 - åk 1–3: 3 km
 - åk 4–6: 4 km
 - åk 7–9: 5 km

Gymnasieskola: 6 km

Anpassad grund- och gymnasieskola: Individuell bedömning

Specialskola: Staten är huvudman och handlägger skolskjuts

1.3 Vid skolval

Skolskjuts anordnas i första hand med linjebuss till Björkestaskolan och till Turingeskolan där busshållplatser finns i nära anslutning. Vid val av Furuborgskolan tillkommer ett gångavstånd mellan skolan och närmsta linjebushållplats, vilket inte räknas in vid avståndsbedömning. Vid val av Furuborgskolan godtar sökande detta gångavstånd.

Om ni inte har rätt till skolskjuts till närmsta skola har ni inte rätt till skolskjuts om ni väljer en av de andra skolorna även om avståndet överstiger bestämmelserna ovan. I de fall skolskjuts medges får eleven själv ta sig till anvisad håll-/uppsamlingsplats.

1.4 Medicinska skäl

En elev kan också beviljas skolskjuts av medicinska skäl. Läkarintyg eller annat lämpligt underlag ska styrka behovet, varefter beslut om hur skolskjutsen ska utföras fattas.

Omprovning ska ske minst årligen.

1.5 Trafikfarlig väg

På grund av trafiksäkerhetsmässiga skäl kan en elev medges skolskjuts utan hänsyn till skolvägens längd. Vid ansökan om skolskjuts på grund av trafikförhållanden görs en bedömning av bland annat hastighet, belysning, gångsträcka längs väg, elevens ålder. Beaktande tas även till när eleverna måste korsa vägar.

1.6 Annan särskild omständighet

Skolskjuts kan beviljas på grund av annan särskild omständighet. Det kan vara situationer där det framstår som nödvändigt att bevilja skolskjuts trots att det inte kan beviljas på grund av färdvägens längd, trafikförhållanden eller funktionsnedsättning. Bedömningar görs utifrån förutsättningar som är aktuella i det enskilda fallet. Gäller bara för skolskjuts inom Nykvarn kommun. Exempel på särskilda omständigheter kan vara att elev har råkat ut för en olycka och fått ett benbrott som varar mer än tre månader. Det kan även handla om trafiksäkerhetsmässiga skäl.

1.7 Ansökan om skolskjuts med fordon på grund av trafikförhållanden

Vid ansökan om skolskjuts på grund av långt avstånd från hemmet till skolan görs först bedömning att förutsättningarna om skolskjuts är uppfyllda enligt Nykvarn kommuns riktlinjer om avstånd, se avståndsregler ovan. Om förutsättningarna för skolskjuts är uppfyllda beviljas eleven i första hand ett SL-kort. Vårdnadshavare har möjlighet att ansöka om skolskjuts med fordon, på grund av trafikförhållanden. I sådana fall bedöms ansökan utifrån nedanstående faktorer:

- Närmaste hållplatsen till elevens bostad,
- Sker bussbyten på sträckan till skolan
- Om sträckan till skolvägen är trafiksäker/trafikfarlig
- Om eleven bedöms ha uppnått trafikmognad
- För elev i F- 3, kan kommun hänvisa till föräldraansvar om att ta eleven till närmaste hållplats

För att erhålla skolskjuts ska gångavståndet mellan folkbokföringsadressen och närmaste busshållplats eller skolskjutshållplats, vara minst:

F-3: 2 km

4-6: 3 km

7-9: 4 km

1.8 Upptagningsområde

Varje kommunal grundskola har ett geografiskt utmärkt upptagningsområde runt skolan. Om elevens folkbokföringsadress ligger inom skolans upptagningsområde är detta elevens placeringsskola. Eleven eller vårdnadshavare kan välja en annan skola, men då är det inte säkert att eleven kan få skolskjuts.

1.9 Växelvis boende

Kostnadsfri skolskjuts gäller även elever som bor växelvis hälften av tiden hos varje vårdnadshavare under förutsättning att avståndskravet, enligt skolskjutsreglementet, är uppfyllt samt att båda hemmen ligger inom Nykvarn kommun. Det växelvisa boendet omfattar även icke vårdnadshavares adress om det kan anses som varaktigt boende.

Vårdnadshavare måste kunna visa att barnet bor enligt ett fast växelvist system hos båda vårdnadshavarna och har två likvärdiga hem, tex genom en dom, ett avtal godkänt av socialnämnden eller ett fast schema som visar barnets vistelse hos respektive vårdnadshavare. Boende varannan helg och på skollov är inte ett sådant växelvis boende som ger rätt till skolskjuts.

2. Vem har inte rätt till skolskjuts?

Elever inskrivna i skolbarnomsorg har inte rätt till skolskjuts. Skolskjuts beviljas inte för lov och studiedagar.

2.1 Elever inskrivna i fritidshem.

Elever som är inskrivna i fritidshem har inte rätt till skolskjuts, även om de uppfyller andra villkor enligt detta reglemente. Detta gäller oavsett om eleven deltar i fritids hela veckan eller bara under delar av veckan.

2.2 .Elever från annan kommun

Kommunen har ingen skyldighet att anordna eller bekosta skolskjuts för elev som går i kommunens skolor men är folkbokförd i annan kommun.

2.3 Elever som väljer annan grundskola

Skyldigheten omfattar inte elever som väljer att gå i annan grundskola än den som kommunen annars skulle ha placerat dem i oavsett om skolan är kommunal eller fristående. Elever som flyttar hit under pågående skolgång och väljer att gå kvar i grundskola i den tidigare hemkommunen har inte heller rätt till skolskjuts.

3. Ansökan om skolskjuts

Ansökan om skolskjuts görs via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare till barn med behov av skolskjuts ska enligt grundregeln ansöka om skolskjuts för eleven inför varje nytt läsår, det gäller både för SL-kort och fordon. Vårdnadshavare kan när som helst på året ansöka om skolskjuts. Om vårdnadshavare vill ha ansökan i god tid innan höstterminen börjar, ska ansökan däremot ske under ansökningsperioden som är från mars till april varje år. Vid ansökan under ansökningsperioden får vårdnadshavare beslutet i juni. Om ansökan sker efter ansökningsperioden, och ansökan är fullständig och komplett är handläggningstiden ca två veckor.

3.1 Beslut om skolskjuts

För att kunna organisera skolskjutstransporterna enligt skollagen har utbildningsnämnden angett riktlinjer för hur bedömning av rätten till skolskjuts ska göras. Uppdraget att ta beslut i skolskjutsfrågor har delegerats av utbildningsnämnden till utbildningskontorets, som beslutas av utbildningschef och utredare.

Beslut om skolskjuts tas utifrån följande kriterier: placeringsskola och upptagningsområde, årskurs samt färdvägens längd. Varje bedömning görs individuellt. Bifallande beslut delges vårdnadshavare via mejl eller e-post. Om vårdnadshavare får ett för eleven negativt beslut bifogas en besvärshänvisning, det vill säga information om hur beslutet kan överklagas. Skolskjuts beviljas som högst ett läsår i taget.

3.2 Återkallelseförbehåll

Skolskjuts beviljas som högst ett läsår i taget och kan komma att återkallas innan giltighetstiden har löpt ut. Utbildningskontoret återkallar beslut vid ändrade förhållanden, som till exempel att eleven flyttar till annan adress eller byter till annan skola. Det kan även handla om beslut där behovet väsentligt förändrats på grund av att förhållandena inte längre är sådana att rätt till skolskjuts föreligger. Vårdnadshavare har en anmälningsplikt vid sådana ändrade förhållanden.

3.3 Ändrat behov av skolskjuts

Alla nybeställningar och permanenta avbeställningar görs av utbildningskontoret, övriga enstaka avbeställningar till exempel vid sjukdom ska göras av vårdnadshavare, myndig elev eller skolan. Avbeställning av enstaka resor kan göras dygnet runt hos skolskjutsentreprenören. Permanent ändring av skolskjuts ska anmälas till

utbildningskontoret. Anmälan ska göras i så god tid att nytt beslut om skolskjuts kan tas och en ny beställning av skolskjuts kan göras. Vårdnadshavare är skyldig att anmäla frånvaro till skolskjutsentreprenören. Detta gäller ej vid färd med buss i linjetrafik.

4. Elevresor i gymnasieskolan

För elever som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (SFS 1999:1395) ska den kommun som enligt 29 kap 6 § skollagen är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst 6 km och gäller fram till det år eleven fyller 20 år. Elever inom gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts, men de kan under vissa förutsättningar ha rätt till kostnadsfria elevresor och kan ges som ett bidrag (resebidrag). Skyldigheter kring elevresor gäller för gymnasieelever som har minst 6 kilometer mellan bostaden och skolan.

För gymnasieelever som enligt gällande kriterier har rätt till elevresor beviljar Nykvarn kommun, ansökan genom:

- Resor med SL:s terminkort.
- Reseersättning motsvarande den faktiska resekostnaden max 1/30 av basbeloppet per månad och i längst 9 månader per år, (september till december, januari till maj).

Kommunens ansvar för dagliga resor omfattar gymnasieelever fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. Ansökan om resebidrag finns på kommunens e-tjänster.

4.1 Dagliga resor till gymnasieskola inom Storstockholms område

Kommuner får bestämma om resebidraget ska ges kontant eller genom tillhandahållande av ett SL-kort. i gymnasieskolan. Alla kommuner i Stockholms län har kommit överens om att alla gymnasieelever som uppfyller kravet för att få ersättning för skolresor får terminkort på SL. Nykvarn kommun har utifrån detta, beslutat om att endast tillhandahålla SL-kort för de elever som studerar i en gymnasieskola inom Storstockholmsområdet, SL-kort kan inte bytas ut mot kontanter. Någon ansökan om SL-kort behövs inte, beslut av SL-kort fattas av rektor och tilldelas i gymnasieskolan.

4.2 Inackorderingstillägg

Som alternativ till att ersätta elevernas resekostnader mellan bostad och skola kan kommunen lämna ekonomiskt stöd till inackordering om restiden mellan hemmet och skolan överstiger 2 timmar enkel resa.

Stödet avser att begränsa de olägenheter som följer av en lång resväg mellan hemort och studieort. I skollag 2010:800, 15 kap. 32 § stadgas att hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever som går i gymnasieskola med offentlig huvudman och som behöver inackordering på grund av skolgång. Skyldigheten gäller inte elever som tagits emot i:

- andra hand till ett nationellt program
- elever som har tagits emot på programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever
- elever på utbildning anpassade för rörelsehindrade eller utlandssvenska elever

Ansökan om inackordering finns på <https://nykvarn.se/barn-och-utbildning/gymnasium/resor-och-inackordering/inackordering> och inackorderingsstödet ges kontant. Stödet motsvarar lägsta kostnaden för billigaste färdstället och är max 1/30 del av prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet ändras årligen, för aktuellt prisbasbelopp se <https://www.regeringen.se/sveriges-regering/>

Inackorderingsbidrag beviljas inte för elever som får för samma period resebidrag.

4.3 Elever i anpassad gymnasieskola

Skolskjuts till anpassad gymnasieskola beviljas på samma villkor som till anpassad grundskola och grundskola. Nykvarn kommun har inte någon egen anpassad gymnasieskola, därför har kommunen ingått ett samverkansavtal med andra anpassade gymnasieskolor utanför kommunen. Därav förekommer skolskjuts över kommungränsen gällande elever i anpassad gymnasieskola. Ansökan om skolskjuts för elev i anpassat gymnasium finns på kommunens e-tjänst.

4.4 Självskjutsning för elev i gymnasiet

För gymnasieelever som uppfyller kraven för resebidrag enligt 29 kap. 6 § skollagen, men som på grund av bostadens läge och/eller skolans start- och sluttider enligt elevens schema inte kan resa hela vägen mellan bostaden och skolan enbart med kollektiva färdmedel, finns möjlighet att ansöka om ersättning för så kallad självskjutsning. Detta betraktas som ett utökat resebidrag och gäller för elever vars skolväg är minst 6 kilometer lång. Ersättning för självskjutsning gäller för elever till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20.

Ersättning för självskjutsning kan beviljas om minst ett av följande kriterier är uppfyllt:

- Förbindelse saknas mellan folkbokföringsadress och skola, eller
- Eleven har minst 6 km mellan folkbokföringsadressen och närmaste hållplats, eller
- Elevens dokumenterade skoltider gör det regelbundet omöjligt att resa hela eller delar av sträckan mellan bostaden och skolan med kollektivtrafik.

Ansökan: Ansökan om självskjutsning för gymnasieelev görs via kommunens hemsida i e-tjänsten för självskjutsning.

5. Gemensamt ansvar

Anpassad grund- och gymnasieskola

Utöver vad som sägs i övrigt i detta reglemente får elever i anpassad grund- och gymnasieskolan inte gå mellan skolskjutsen och skola/fridshem/hem utan vuxens sällskap. Eleverna får inte heller lämnas ensamma i skolskjutsen. Vårdnadshavare kan skriftligt medge avsteg från denna regel.

5.1 Utbildning och information

Vårdnadshavare, skolskjutsentreprenören och skolpersonal har ett gemensamt ansvar för att ge resande elever information om vilka ordningsregler som gäller vid hållplats, vid på och avstigning, under färden samt vid förflyttning till och från fordonet.

5.2 Skolan

Skolan har tillsynsansvaret för eleven från det att eleven går av skolskjutsen vid ankomst till skolan fram tills att eleven går på skolskjutsen vid hemresa. Om skolskjuts måste ställas in efter skoldagens slut ansvarar rektor för att personal finns kvar på skolan till dess alla elever har hämtats.

6. Vårdnadshavares och elevers ansvar

6.1 Försenad elev

Det är vårdnadshavaren ansvar att eleven kommer till och från skolan. Det innebär att det även är vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till eller ifrån håll-/uppsamlingsplatsen. Skolskjutsen har ingen skyldighet att vänta på elev som inte finns på uppsamlingsstället på utsatt tid. Om elev kommer sent till skolskjutsens avgångstid är det vårdnadshavare som har ansvaret för elevens transport. Kommunen svarar ej för kostnader eller ersättningsanspråk i samband med händelsen.

6.2 Tidtabell

Den tidtabell som fastställs inför varje läsår gäller för eleven. Vårdnadshavare är skyldiga att själv ta reda på vilken tidtabell som är aktuell och om förändring i tidtabellen sker under läsåret.

6.3 Säkerhet under färd

Vårdnadshavaren har ansvar för att vara informerad om säkerhetsföreskrifter vid färd med skolskjuts och att informera sitt barn om hur barnet reser säkert.

7. Entreprenörens ansvar

7.1 tidtabell

Den tidtabell som fastställs inför varje läsår ska hållas av skolskjutsentreprenören. Skolskjutsen får inte avgå från hållplats före angiven tidpunkt.

7.2 väntetider

Väntetider kan uppstå i anslutning till skolans start och slut pga. rådande trafik- eller väderförhållande. Maximal väntetid ska dock inte vara mer än 60 minuter. Väntetider utomhus kan förekomma vid byte av transportmedel.

Skolan har tillsynsansvar för elever som väntar på skolskjuts. Vid längre väntetider än 60 minuter vid skolan ska eleverna ha möjlighet att vistas inomhus under organiserade former.

7.3 Försenad skolskjuts

Blir skolskjutsen mer än 30 minuter försenad ansvarar entreprenören för att hemmet och/eller skolan meddelas. Det gäller både vid färd till och från skolan men inte för buss i linjetrafik.

7.4 Säkerhet under färd med upphandlade entreprenörer

Buss får starta först då alla passagerare sitter ner och har bälten på. Passagerare ska sitta ner och vara fastspänd under hela resan. Om passagerare vägrar att följa gällande säkerhetsbestämmelser ska föraren redogöra för gällande bestämmelser. Om passagerare trots redogörelse för säkerhetsbestämmelserna inte följer dessa ska förare ringa berörd skola och meddela om försening.

Om förare anser det nödvändigt ska skolans personal kontaktas med syfte att dessa endera stöder situationen per telefon alternativt besöker platsen där bussen befinner sig.

7.5 Säkerhet under färd med SL

SL förhåller sig till de säkerhetsföreskrifter som Region Stockholm har beslutat.

8. Kommunförvaltningens ansvar

8.1 Försenad skolskjuts

Skolan ska vara bemannad att ta emot meddelanden från entreprenören angående förseningar. I de fall entreprenören inte har fått tag på vårdnadshavarna ska skolan meddela hemmet om skolskjutsen blir mer än 30 min försenad.

8.2 Försenad elev

Om elev på grund av undervisningen inte kommer i tid till skolskjutsen är det kommunens skyldighet att ordna hemtransport.

8.3 Övergripande ansvar och kontroll

Utbildningschefen har det övergripande ansvaret för kommunens skolskjutsar och avtalsuppföljning.

8.4 Väghållning

För att skolskjutsfordon ska trafikera skolskjutsvägar krävs att vägen är farbar ur trafiksäkerhetssynpunkt, exempelvis plogad och sandad, i annat fall är transportören inte skyldig att utföra skolskjutsen. Vid svåra väderleksförhållanden kan skolskjutsarna helt eller delvis komma att ställas in.

Skolskjuts kör bara på vägar av godtagbar kvalitet. Det ska gå att hålla normal hastighet och rimliga körtider utan risk för skador på passagerare, fordon och väg. Om vägunderhållet väsentligen eftersatts ställs skolskjutsen in och ansvaret för skoltransporten övergår till vårdnadshavarna. Det gäller även om det bedöms som för halt för att köra på vägen med aktuellt skolskjutsfordon. Skolskjutseleven kan skjutas av vårdnadshavare eller annan till närmsta framkomliga lämpliga plats längs skolskjutsens planerade färdväg.

I de fall en väg inte anses av godtagbar kvalitet och vägen förvaltas och underhålls av en vägförening eller av annan markägare har kommunen inget ansvar för uteblivna eller inställda resor med skolskjuts eller för ersättning.

9 Övrigt

9.1 Force majeure

Vid force majeure kan skolskjuts inte garanteras. Exempel på sådana situationer är krig, omfattande arbetskonflikt, blockad, eldsvåda och naturkatastrof. Någon ersättning för utebliven skolskjuts på grund av force majeure medges inte.

9.2 Överklagan av beslut

Kommunens beslut om skolskjuts till elev som går i anvisad skola kan enligt 28 kap. 5 § 5 skollagen (2010:800) överklagas genom förvaltningsbesvär. Förvaltningsbesvär innebär att domstolen gör en fullständig överprövning av kommunens beslut där även de skälighets- och lämplighetsbedömningar som har gjorts av kommunen kan bli föremål för prövning.

Kommunens beslut om skolskjuts till elev som valt en annan skola, oavsett huvudman, kan enligt 10 kap kommunallagen (2017:725) överklagas genom laglighetsprövning.

Laglighetsprövningen avgör om beslutet har fattats i enlighet med gällande lagar och kommunala regelverk. Det sker alltså inte någon prövning av det enskilda beslutet utan om beslutet har fattats på rätt sätt.

NYKVARNS KOMMUN

Besöksadress: Centrumvägen 24 A

Postadress: 155 80 Nykvarn

Telefon: 08-555 010 00

Fax: 08-555 014 99

www.nykvarn.se